

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

**PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KELIMA
MESYUARAT PERTAMA**

K A N D U N G A N

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M. 17]:

- **Pedagogi Keusahawanan Menyinari Masa
Depan Murid Berkeperluan Khas**
- *YB. Tuan Kesavan a/l Subramaniam (Sungai Siput)* (Halaman 1)
- **Cadangan Menambah Baik Pengangkutan
Awam di Kota Kinabalu Menggunakan Sky
Train**
- *YB. Tuan Chan Foong Hin (Kota Kinabalu)* (Halaman 5)

**MALAYSIA
KAMAR KHAS
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGAL KELIMA
MESYUARAT PERTAMA
Khamis, 10 Mac 2022**

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

*[Dato' Ramli bin Dato' Mohd Nor (Cameron Highlands)
mempengerusikan Mesyuarat]*

**UCAPAN DI BAWAH USUL
BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)**

**Pedagogi Keusahawanan Menyinari Masa
Depan Murid Berkeperluan Khas**

2.34 ptg.

Tuan Kesavan a/l Subramaniam [Sungai Siput]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Pendidikan khas memainkan peranan penting dalam membantu Murid Berkeperluan Khas (MBK) menghadapi cabaran dalam pembelajaran sehingga memasuki alam pekerjaan.

Kurikulum Pendidikan Khas adalah bertujuan untuk melengkapkan murid berkeperluan khas dengan kemahiran-kemahiran yang tertentu bagi membantu mereka mencapai perkembangan yang optimum. Kurikulum Pendidikan Khas Masalah Pembelajaran pula telah digubal bagi memenuhi keperluan pendidikan murid yang dikategorikan sebagai mempunyai kefungsi rendah dan sederhana dengan pelbagai tahap kefungsi.

Murid Berkeperluan Khas Kefungsi Rendah bermaksud MBK yang mempunyai kombinasi ketidakupayaan kognitif dan satu atau lebih ketidakupayaan yang melibatkan bahasa dan komunikasi, sosioemosi, tingkah laku, dan psikomotor. Namun begitu, peluang pekerjaan merupakan cabaran paling besar bagi Murid Berkeperluan Khas (MBK) di Malaysia apabila mereka tamat sekolah menengah khususnya untuk murid berkeperluan khas kefungsi rendah.

Manakala, Pelan Tindakan Orang Kurang Upaya (2016-2022) pula menggariskan tindakan untuk meningkatkan peluang golongan Orang Kurang Upaya (OKU) untuk bekerja sendiri dan terlibat menyertai bidang keusahawanan. Namun, kajian-kajian lepas menyatakan bahawa peluang pekerjaan untuk individu berkeperluan khas sering disalahertikan sebagai satu amal jariah. Mereka selalu terpinggir dan dianggap kurang produktif disebabkan ketidakupayaan yang dihadapi.

Tuan Yang di-Pertua, jika dibandingkan dengan individu tipikal, peluang pekerjaan yang ditawarkan kepada Orang Kurang Upaya (OKU) jauh ketinggalan. Kita juga kekurangan pusat kemahiran kerja yang menerima murid berkeperluan

kebiasaan khususnya yang daripada kategori kefungsi rendah, sederhana dan tinggi iaitu mereka yang telah menguasai kemahiran membaca, menulis dan mengira. Murid berkeperluan khas kefungsi rendah pula sangat ketinggalan daripada rakan-rakan sebaya yang lain. Ini mengurangkan peluang mereka ke pusat-pusat kemahiran kerja.

Akibatnya, kebanyakan murid-murid berkeperluan khas kefungsi rendah terkandas di rumah tanpa peluang pekerjaan yang sesuai selepas tamat persekolahan. Oleh itu, pendekatan pedagogi keusahawanan yang fokus kepada perusahaan kecil dilihat sebagai satu peluang besar kepada murid berkeperluan khas kefungsi rendah menjana pendapatan sendiri apabila mereka tamat persekolahan kelak.

Adakah pendekatan pedagogi keusahawanan diperkenalkan di program-Program Pendidikan Khas Integrasi (PPKI) di negara kita? Apakah subjek-subjek Pendidikan Khas yang mempunyai elemen pedagogi keusahawanan? Bagaimanakah pendekatan ini dilaksanakan? Setakat ini, sejauh manakah program ini telah membantu murid berkeperluan khas kefungsi rendah menjana pendapatan? Bolehkah Kementerian Pendidikan Malaysia memberikan peratus murid berkeperluan khas yang telah berjaya menerajui bidang keusahawanan setakat ini. Sekian, terima kasih.

2.37 ptg.

Timbalan Menteri Pendidikan II [Datuk Mohamad bin Alamin]: *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Selamat petang dan salam Keluarga Malaysia. Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah memperkenalkan Kurikulum Standard Sekolah Rendah Pendidikan Khas (KSSRPK) dan Kurikulum Standard Sekolah Menengah Pendidikan Khas (KSSMPK) pada tahun 2017 dengan beberapa penambahbaikan daripada kurikulum sebelumnya.

Antara perubahannya adalah dengan memperkenalkan Elemen Merentas Kurikulum (EMK). EMK merupakan unsur nilai tambah untuk diterapkan dalam proses pengajaran dan pembelajaran (PdP) selain yang ditetapkan dalam standard kandungan. Elemen ini diterapkan bertujuan mengukuhkan kemahiran dan keterampilan modal insan yang dihasratkan serta dapat menangani cabaran semasa dan masa hadapan.

Antara elemen yang dimasukkan dalam EMK adalah keusahawanan dan pendidikan kewangan. Penerapan elemen keusahawanan bertujuan membentuk ciri-ciri dan amalan keusahawanan sehingga menjadi satu budaya dalam kalangan murid. Ciri keusahawanan boleh diterapkan dalam PdP melalui aktiviti yang mampu memupuk sikap seperti rajin, jujur, amanah dan bertanggungjawab serta membangunkan minda kreatif dan inovatif untuk memacu idea ke pasaran.

KPM turut menghasilkan Dokumen Kurikulum Kemahiran Vokasional (DKKV) bagi MBK Kefungsi Rendah (MBK KR) yang dibina dengan mengadaptasikan konsep Pendidikan Vokasional Berasaskan Komuniti (PVBK). Konsep PVBK yakni pendidikan vokasional berasaskan komuniti diguna pakai bagi memastikan laluan kerjaya atau pekerjaan yang produktif kepada semua kategori MBK termasuklah MBK berkefungsi rendah. Berdasarkan Dokumen DKKV MBK KR, terdapat empat komponen yang diterapkan iaitu:

- (i) Penerokaan Alam Kerjaya. Komponen ini mendedahkan MBK secara ringkas kepada bentuk, jenis dan persekitaran pekerjaan yang wujud di pasaran khususnya di sekitar komuniti sekolah dan kejiranan mereka;
- (ii) Penilaian Vokasional. Komponen ini menilai keupayaan dan kesediaan MBK berdasarkan jenis tugas atau kemahiran yang bersesuaian dengan potensi individu mereka;
- (iii) Latihan Vokasional. Komponen ini menentukan tahap kompetensi yang bersesuaian dengan potensi dan keupayaan individu murid; dan
- (iv) Pengalaman Vokasional. Komponen ini memberi ruang kepada MBK untuk menjalani latihan sebenar di tempat kerja untuk suatu tempoh yang dipersetujui bersama oleh pihak sekolah dan agensi atau industri yang terlibat.

PVBK turut memberi penegasan kepada penggunaan Modul Transisi ke Kerjaya sebagai satu usaha untuk mempertingkatkan hubungan antara dunia pendidikan dan dunia pekerjaan. Modul Transisi ke Kerjaya yang disediakan oleh KPM digunakan secara bersepadu bersama dengan DKKV KR.

Melalui Modul Transisi ke Kerjaya, sokongan transisi dibentuk menggunakan Rancangan Pendidikan Individu (RPI). Matlamat RPI adalah untuk meminimumkan halangan belajar dan memaksimumkan potensi diri bagi meningkatkan kesediaan MBK untuk belajar. Sokongan transisi yang dibentuk bermula pada umur 14 tahun ke atas memberi ruang dan peluang kepada MBK untuk menjalani latihan amali di tempat kerja dan mereka dinilai daripada aspek minat, sikap, potensi, kesediaan bekerja, kompetensi dan kemahiran sosial. Latihan amali di tempat kerja boleh dilaksanakan secara kaedah latihan industri melalui kolaboratif dan kerjasama dengan pelbagai agensi dan industri.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kesemua mata pelajaran kemahiran yang ditawarkan di bawah KSSM PK mempunyai elemen keusahawanan. Terdapat 12 mata pelajaran kemahiran bagi MBK berkefungsian rendah iaitu:

- (i) Asas Masakan;
- (ii) Asas Jahitan;
- (iii) Kraf-Seni Kraf Anyaman;
- (iv) Kraf- Seni Kraf Batik;
- (v) Kraf- Seni Kraf Manik;
- (vi) Asas Pertanian: Perkebunan;
- (vii) Asas Pertanian: Pemeliharaan Haiwan;
- (viii) Perkhidmatan dan Penyelenggaraan: Pembungkusan;
- (ix) Perkhidmatan dan Penyelenggaraan: Mendobi;
- (x) Perkhidmatan dan Penyelenggaraan: Mencuci kenderaan;
- (xi) Perkhidmatan dan Penyelenggaraan: Percetakan; dan
- (xii) Perkhidmatan dan Penyelenggaraan: Pengemasan.

Manakalam bagi MBK berkefungsian sederhana pula terdapat 10 mata pelajaran iaitu:

- (i) Penyediaan dan Pembuatan Makanan;
- (ii) Pembuatan Roti;
- (iii) Pembuatan Pastri;
- (iv) Operasi Servis Makanan dan Minuman;
- (v) Pembuatan Pakaian Wanita;
- (vi) Operasi Pengeluaran Tanaman;
- (vii) Akuakultur;
- (viii) Reka bentuk Multimedia Interaktif;
- (ix) Refleksologi Kaki, Tangan dan Telinga; dan
- (x) Pembuatan Perabot.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi MBK berkefungsian rendah, sekolah boleh menawarkan tiga kemahiran daripada 12 senarai kemahiran yang telah dinyatakan. Manakala, bagi MBK berkefungsian sederhana, sekolah boleh menawarkan dua kemahiran daripada 10 senarai kemahiran yang telah dinyatakan. MBK boleh memilih sekurang-kurangnya satu mata pelajaran yang ditawarkan.

Bagi MBK berkefungsian rendah yang telah dapat menguasai satu kemahiran dalam tempoh masa minimum setahun, mereka akan dibimbing dengan kemahiran lain. Selain tumpuan kepada penguasaan bidang kemahiran, MBK diberi aktiviti intervensi, rehabilitasi dan program transisi yang sesuai dengan ketidakupayaan mereka. Aktiviti intervensi dan rehabilitasi seperti latihan pertuturan, kawalan emosi dan tingkah laku boleh membantu murid meningkatkan tumpuan, minat dan perhatian kepada PdP di dalam bilik darjah.

Guru-guru juga melaksanakan aktiviti keusahawanan di peringkat sekolah melalui mata pelajaran kemahiran seperti pembungkusan, perkebunan dan mencuci kenderaan. Melalui mata pelajaran ini, MBK dapat dilatih untuk menjana pendapatan mereka sendiri. Pada masa yang sama, pihak sekolah juga digalakkan mengadakan program kerjasama dan kolaboratif antara ibu bapa, kumpulan pakar, agensi kerajaan, pusat latihan kemahiran dan agensi bukan kerajaan (NGO) bagi memaksimumkan potensi MBK untuk berdikari.

Tuan Yang di-Pertua, KPM memberi fokus kepada melengkapkan MBK dengan kemahiran bagi membantu mereka meneruskan kelangsungan hidup. Usaha bagi membantu orang kurang upaya (OKU) menjana pendapatan melibatkan pelbagai kementerian dan pihak luar. Dalam konteks KPM, Program Transisi ke Kerjaya Murid Berkeperluan Khas yang merupakan program pembangunan kemahiran dan sokongan MBK bermula daripada Tingkatan 1 hingga Tingkatan 5 telah disediakan.

Program ini memberi sokongan psikologi, emosi dan minda untuk membantu MBK menyesuaikan diri dengan persekitaran, individu dan komunikasi di sekolah, keluarga, tempat latihan dan tempat kerja. Ia juga menyediakan dan menyokong proses transisi MBK ke arah menempuh alam pekerjaan dan alam dewasa termasuklah aspek kekeluargaan, sosial kemasyarakatan dan rekreasi berdasarkan keupayaan, kekuatan, minat dan potensi MBK setelah tamat persekolahan.

Selain itu, dalam usaha meningkatkan kebolehpasaran MBK selepas tamat persekolahan, KPM telah melaksanakan jaringan kerjasama dengan pihak agensi luar, industri, usahawan seperti Kementerian Pertanian dan Industri Makanan (MAFI), Institut Kraf Negara, Suruhanjaya Syarikat Malaysia, McDonald, Mr. DIY, Kagumas Cullinary (Selangor) dan Glory Beach Resort, Negeri Sembilan. Inisiatif ini telah dilaksanakan sejak tahun 2018 hingga kini.

KPM juga telah mewujudkan Sistem e-Profil Kerjaya Murid (SePKM) bagi memastikan setiap murid mempunyai profil hala tuju pendidikan dan kerjaya yang jelas sebelum meninggalkan alam persekolahan serta memantau perkembangan murid selepas tamat persekolahan. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam konteks MBK, mereka yang bekerja sendiri dianggap sebagai menceburi bidang keusahawanan. Hal ini disebabkan oleh, usahawan perlu menanggung risiko besar dalam ekuiti, masa dan komitmen kerjaya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, merujuk kepada data pada tahun 2020, sebanyak 12.48 peratus MBK bekerja sendiri iaitu seramai 517 orang daripada jumlah keseluruhan 4,143 orang MBK yang tamat persekolahan. Pada tahun 2021 pula, sebanyak 12.64 peratus MBK bekerja sendiri iaitu seramai 567 orang daripada jumlah keseluruhan 4,487 orang MBK yang tamat persekolahan. Data ini berdasarkan pengisian pengesanan MBK tamat persekolahan dalam Sistem Profil Kerjaya Murid (SePKM). Sekian dan terima kasih.

Cadangan Menambah Baik Pengangkutan Awam di Kota Kinabalu Menggunakan Sky Train

2.48 ptg.

Tuan Chan Foong Hin [Kota Kinabalu]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih saya ucapkan atas peluang yang diberikan kepada saya untuk berucap di Kamar Khas ini. Di sini, saya ingin membangkitkan isu kesesakan lalu lintas di Kota Kinabalu dan penambahbaikan pengangkutan awam di Kota Kinabalu bagi mengurangkan kesesakan lalu lintas.

Menteri Kerja Raya Sabah, Datuk Bung Moktar Radin yang juga Timbalan Ketua Menteri Sabah telah pada hujung tahun 2021, mengumumkan rancangan untuk Projek Sky Train untuk menghubungkan Lapangan Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu (KKIA) ke pusat bandar Kota Kinabalu dan seterusnya ke pusat beli-belah One Borneo.

Adakah Sky Train ini sistem kereta api yang digantung dan tanpa pemandu? Sekiranya jawapannya 'ya', maka kerajaan harus memberi taklimat kepada orang ramai tentang keberkesananannya kerana teknologi itu masih belum matang dan masih sedang dalam percubaan di beberapa bandar China termasuk Shanghai.

Selain itu, Sky Train jenis kereta api yang digantung mempunyai kapasiti penumpang yang agak rendah berbanding Transit Aliran Ringan (LRT) konvensional serta bergerak pada kelajuan lebih perlahan iaitu 50 hingga 60 kilometer per jam. Ini bermakna perjalanan dari KKIA ke pusat beli-belah One Borneo di utara Kota Kinabalu boleh mengambil masa kira-kira satu jam walaupun jarak sebenar hanya lebih kurang 20 kilometer sahaja. Persoalan terbesar ialah bagaimanakah Sky Train jenis kereta api yang digantung ini akan mencapai tujuan menggalakkan orang ramai menaiki pengangkutan awam dan bagaimana ia berkesan mengurangkan lalu lintas pada waktu puncak?

Selain itu, mengapakah kerajaan negeri begitu tegas memilih Sky Train dan tidak mempertimbangkan bentuk rel alternatif lain? Terdapat banyak pilihan yang berdaya maju di luar sana termasuk BRT, LRT, MRT dan lain-lain. Kerajaan harus memilih sistem yang terbaik untuk bandar Kota Kinabalu.

Di sini, saya ingin bertanya kepada Menteri, apakah tindakan yang telah diambil oleh Kerajaan Persekutuan berkenaan cadangan Sky Train ini terutamanya bagi isu menyelesaikan kesesakan lalu lintas di Kota Kinabalu? Selain itu, adakah Kerajaan Persekutuan akan melibatkan diri atau menyuntik apa-apa dana dalam projek ini di mana keseluruhan Sistem Transit Rapid (RTS) bernilai RM2.4 bilion? Daripada BRT sewaktu Barisan Nasional ke LRT semasa pemerintahan Warisan, sampai ke Sky Train zaman GRS, apakah peranan yang dimainkan oleh Kerajaan Persekutuan melalui MOT untuk menangani masalah kesesakan lalu lintas dan pembaikan pengangkutan awam di Kota Kinabalu?

Akhir sekali, adakah Sky Train yang dicadangkan tersebut tergolong dalam Senarai Negeri dalam Jadual Kesembilan Perlembagaan Persekutuan di bawah *Sabah Railway*. Terima kasih. Itu sahaja ucapan dan pertanyaan saya, Tuan Yang di-Pertua.

2.51 ptg.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Dato' Henry Sum Agong]: Selamat petang dan salam Keluarga Malaysia. Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pengangkutan tidak dapat memberikan ulasan teknikal terhadap cadangan pembinaan Projek Sky Train Kota Kinabalu kerana tidak terlibat dengan sebarang kajian kebolehlaksanaan projek tersebut.

Kementerian Pengangkutan juga tidak menerima sebarang permohonan suntikan dana bagi membiayai projek tersebut. Aspek perancangan dan pelaksanaan projek kereta api di Negeri Sabah pada masa ini diterajui oleh Kementerian Kerja Raya Sabah serta agensi di bawahnya iaitu Jabatan Keretapi Negeri Sabah (JKNS). Peranan Kementerian Pengangkutan Malaysia adalah terhad kepada aspek khidmat nasihat sahaja.

Berkenaan sama ada projek ini tertakluk di bawah Jadual Kesembilan Perlembagaan Persekutuan, sekiranya projek tersebut akan dilaksanakan oleh Kereta Api Sabah maka ia akan tertakluk di bawah Senarai Negeri Sabah sebagaimana dinyatakan dalam Jadual Kesembilan, Perkara 95B(1)(a) Senarai IIA-Tambahan kepada Senarai Bersama bagi Negeri Sabah dan Sarawak. Kementerian Pengangkutan akan terus memberi sokongan kepada Kerajaan Negeri Sabah untuk memajukan perkhidmatan kereta api di Sabah demi kesejahteraan rakyat. Sekian, terima kasih.

Dato' Ramli bin Dato' Mohd Nor [Cameron Highlands]: Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga hari Isnin, 14 Mac 2022 pada jam 2.30 petang.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 2.53 petang]